

Večer: 8.11.2010

Pink

Mladinski roman Pink Janje Vidmar na gledaliških deskah

V Lutkovnem gledališču Ljubljana so na Dramskem odru za mlade novo sezono odprli v soboto s predstavo Pink. Mono-stand-up dramo po istoimenskem mladinskem romanu Janje Vidmar je zrežiral Iztok Valič, nastopa Alenka Tetičkovič.

Kot je na novinarski konferenci povedala Vidmarjeva, opaža, da v zadnjem času v slovenskih mladinskih delih prevladuje ljubljansščina, zato je želela z romanom, ki je napisan v mariborščini, postaviti spomenik rodnemu Mariboru. V knjigi, za katero je leta 2008 prejela nagrado Večernica, je želela ubesediti svet brez mobilnih telefonov in računalnikov, ki si ga danes mladi ne znajo več predstavljati.

Besedilo govori o času, ki ga današnja mladina pozna le po pripovedovanju svojih staršev in starih staršev, je po presoji režiserja Valiča izrazito med generacijsko. Alenka Tetičkovič je s svojim temperamentom prava oseba, da ga interpretira, je prepričan Valič. Da je Tetičkovičeva prava izbira, se strinja tudi Vidmarjeva. Pisateljica svojo generacijo, za razliko od današnje mladine, ki je kot je dejala, popolnoma anemična, vidi kot »generacijo z erekcijo« in Tetičkovičevo kot »Igralko z erekcijo« .

Igralka je predstavo napovedala kot štajerski dogodek sredi Ljubljane. Sicer pa ji je besedilo pisano na kožo. Kot je povedala je ob prebiranju romana pomislila »pa saj to sem jaz, meni so se dogajale iste stvari«. Pink je označila tudi kot poklon Mariboru, delavskemu mestu. Precej avtobiografski roman Janje Vidmar Pink Govori o odraščanju v socialističnih sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, a ne deluje nostalgичno. Pink je predstava vsakogaršnje mladosti. Janca Vidner, osrednji lik monodrame, se v Alenki spretno vrti skozi zadrege odraščanj, ustavi pa se v jutru po Titovi smrti, so o predstavi zapisali v gledališču.

Za priredbo romana so poskrbeli Valič, Tetičkovičeva, in Metka Damjan, za dramaturgijo Tamara Matevc. Dramaturginja Jera Ivanc, scenograf predstave Jože Logar, kostumograf Leo Kulaš, asistentka dramaturginje Katarina Koprivnikar, asistentka kostumaografa pa Emina Kaliman

Ocena gledališke uprizoritve: Pink

Še pomnite tovariši?

Premiera: 6.11.2010

Objavljeno: Delo, 9.11.2010

Kako obuditi zgodovino in pri tem ostati nepristranski, jo ovrednotiti s pomočjo aktualnih družbenih silnic, se od nje duhovito distancirati, a jo še vedno podoživeti v vsej retrospektivni polnokrvnosti.? Prerez jugonostalgije ter blišča in bede polnega socializma je po literarni predlogi Janje Vidmar za odsko izvedbo priredila Tamara Matevc, še ob nadaljnjem kolektivnem prirejanju teksta in dramaturgiji Jere Ivanc pa je besedilna podstat v režiji Iztoka Valiča in vehementni interpretaciji Alenke Tetičkovič čvrsto zaobjela vse uvodno omenjene vsebinske nianse. Vsa ta kompleksnost je ne samo razberljiva, temveč tudi smiselno medsebojno navezujoča, nemalokrat dovzetna za sočutje, na vsak način pa brez trenutka predaha obvladovana z dinamično igralkino interpretacijo.

Alenka Tetičkovič v (žlahtnem) mariborskem narečju »kot za šalo« prehaja med številnimi liki, njen čut za solistično izvajanje je neoporečen in izkušensko podkovan, fluidnost zlivanja iz enega karakterja v drugega pa podprta z obrtno mehaničnostjo igranja, ki je navznoter zmeraj psihološko natančno in senzibilno razdelana. Krovni vlogi izvajalke sta sicer dve: aktualna (pospremljena z vso tehnološko navlako in nevzdržno naglico vsakdana) in minula (kjer se nam v slogu široko odprte dogodkovne pahljače izrisuje lik mlade Jance Vidner). Predstava se aktivira skozi dokumentaristični format (video produkcija Mateje Toplak), v katerem današnji srednješolci komentirajo vsa čuda socializma, vplive kulturnega »veleočeta« Tita in predvsem številne, danes njim težka doumljive fenomene bratstva in edinstva. Izris te aktualne dejanskosti nato prestopi v funkcijo verodostojne reference, s katero izvajalkin preskok v preteklost sicer ne komunicira neposredno, temveč se njuna navezava nekoč-danes gradi postopno in toliko bolj v podtekstu uprizoritve. Stiliziran in z embalažno simboliko nabit odski »okvir« (scenograf Jože Logar), ki je morda kot kakšna Titiova slika pozabljeno in bolj za šalo kot za res obvisela na prisposodni sceni preteklosti, je za protagonistko Janco večnamenski prostor za manifestacijo njenih otroških in najstniških domislic. V preskakovanjučasovnih, karakternih, prostorskih, predvsem pa emocionalnih registrov se (avtoričin samonanašalni) profil mlade deklice razvija v obdobju od njene pionirske zaprisege do dneva Titove smrti.

Predstava je energičenpretres preteklosti, ki obuja, se spominja; je iskreno nostalgična, a hkrati predrzno pikra, v očeh današnje mladine in v kontekstu same vsebine najbrž zmožna doseč tudi oznako »znanstvena fantastika«

Zala Dobovšek